

OBSAH

Seznam zkratk	13
Úvodní slovo	15
Část 1 – Obecná část	
1. kapitola – Úvodní výklady	19
1.1 Pojem trestního řízení a pojem trestního práva procesního	19
1.2 Účel trestního řízení a trestního práva procesního	21
1.3 Předmět trestního práva procesního, předmět trestního řízení a předběžné otázky	22
1.4 Prejudiciální otázky	23
1.5 Poměr českého trestního práva procesního k jiným odvětvím českého práva	24
1.6 Trestní právo procesní a související obory	25
2. kapitola – Pramene trestního práva procesního, výklad a působnost trestního řádu	26
2.1 Pramene trestního práva procesního	26
2.2 Výklad trestněprocesních norem	28
2.3 Působnost trestního řádu	29
2.3.1 Časová působnost	29
2.3.2 Místní působnost	29
2.3.3 Osobní působnost	30
2.3.4 Věcná působnost	32
3. kapitola – Realizace práv a svobod zaručených Ústavou a mezinárodními dokumenty	33
3.1 Pojem základních práv a svobod	33
3.1.1 Pramene právní úpravy	33
3.1.2 Zásady stanovené mezinárodními úmluvami a jejich vztah k trestnímu řízení	34
3.1.3 Vztah mezinárodních smluv a trestního řádu	39
3.2 Ústavní limity trestního řízení	40
3.3 Ústavní soud	43
3.4 Evropský soud pro lidská práva	46
4. kapitola – Základní zásady trestního řízení a trestního práva procesního	49
4.1 Úvodní výklady	49
4.2 Pojem, systém a význam základních zásad trestního řízení	50
4.3 Základní zásady trestního řízení	52
4.3.1 Zásada stíhání jen ze zákonných důvodů (zásada řádného zákonného procesu – § 2 odst. 1 TrŘ)	52
4.3.2 Zásada přiměřenosti – zdrženlivosti (§ 2 odst. 4 věta třetí TrŘ)	53

4.3.3	Zásada zajištění práva na obhajobu (§ 2 odst. 5 a 13 TrŘ)	54
4.3.4	Zásada zajištění práv poškozeného (§ 2 odst. 15)	55
4.3.5	Zásada oficiality (§ 2 odst. 4, věta první TrŘ)	56
4.3.6	Zásada legality (§ 2 odst. 3 TrŘ)	58
4.3.7	Zásada obžalovací – akusační (§ 2 odst. 8 TrŘ)	59
4.3.8	Zásada presumpce nevinny (§ 2 odst. 2 TrŘ)	61
4.3.9	Zásada vyhledávací (§ 2 odst. 5 TrŘ)	63
4.3.10	Zásada bezprostřednosti (§ 12 odst. 12 TrŘ)	65
4.3.11	Zásada ústnosti (§ 2 odst. 11 TrŘ)	66
4.3.12	Zásada volného hodnocení důkazů (§ 2 odst. 6 TrŘ)	67
4.3.13	Zásada zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností (§ 2 odst. 5 TrŘ)	69
4.3.14	Zásada veřejnosti (§ 2 odst. 10 TrŘ)	71
4.3.15	Zásada spolupráce se zájmovými sdruženími občanů (§ 2 odst. 7 TrŘ)	73
4.3.16	Zásady organizace soudnictví (§ 2 odst. 9 TrŘ)	74
4.3.17	Zásada vedení řízení v českém jazyce a právo na používání mateřského jazyka (§ 2 odst. 14 TrŘ)	75

5. kapitola – Subjekty a strany trestního řízení 78

6. kapitola – Soudy 82

6.1	Stručná historie vzniku soudnictví na území Českého státu	82
6.2	Obecně k postavení soudů v České republice	84
6.3	Struktura soudů	85
6.4	Pravomoc a příslušnost soudů v trestním řízení	87
6.4.1	Příslušnost soudů	88
6.4.2	Věcná a funkční příslušnost	89
6.4.3	Místní příslušnost	92
6.4.4	Příslušnost pro společné řízení	95
6.5	Odnětí a přikázání věci	97
6.6	Obsazení soudů	98
6.7	Vyloučení z vykonávání úkonů trestního řízení	101

7. kapitola – Státní zastupitelství, policie a pomocné osoby 102

7.1	Stručná historie veřejné žaloby	102
7.2	Veřejná žaloba v podmínkách České republiky	105
7.3	Státní zastupitelství a jeho úkoly v trestním řízení	107
7.4	Postavení a úloha policie v trestním řízení	116
7.4.1	Úkoly policejního orgánu v trestním řízení	116
7.5	Pomocné osoby orgánů činných v trestním řízení	119

8. kapitola – Podezřelý a obviněný 122

8.1	Podezřelý v trestním řízení	123
8.2	Obviněný v trestním řízení	123

8.2.1	Zahájení trestního stíhání a jeho účinky na postavení obviněného	124
8.2.2	Postavení obviněného v trestním řízení podle současné právní úpravy.	126
8.2.3	Právo obviněného na obhajobu	128
8.2.4	Obviněný jako strana v trestním řízení	129
9.	kapitola – Obhájce	132
9.1	Postavení obhájce v trestním řízení.	132
9.2	Práva a povinnosti obhájce	132
9.3	Zvolený nebo ustanovený obhájce	134
9.4	Jiné osoby s obhajovacími právy	135
9.4.1	Zákonný zástupce obviněného	136
9.4.2	Osoby se samostatnými obhajovacími právy	136
10.	kapitola – Poškozený a zúčastněná osoba	138
10.1	Vývoj právní úpravy poškozeného v trestním řízení.	138
10.2	Pojem poškozený, náhrada škody	145
10.3	Podstata adhezního řízení.	152
10.4	Postavení a další práva poškozeného v trestním řízení	153
10.4.1	Práva náležející každému poškozenému	154
10.4.2	Práva náležející poškozenému, který má podle zákona proti obviněnému nárok na náhradu škody způsobené trestným činem	155
10.5	Zajištění nároku poškozeného na náhradu škody na majetku obviněného	156
10.6	Poškozený jako oběť trestného činu.	158
10.7	Poškozený a návrhové delikty.	162
10.8	Zastupování poškozeného (jednání jménem) – právnických osob a státu	163
10.9	Zastoupení poškozeného zmocněncem	164
10.10	Zúčastněná osoba v trestním řízení.	165
10.11	Poškozený ve vztahu k jednotlivým odklonům trestního řízení	167
10.11.1	Podmíněné zastavení trestního stíhání a vztah k poškozenému	169
10.11.2	Narovnání a jeho vztah k poškozenému	169
10.11.3	Odstoupení od trestního stíhání mladistvého a jeho vztah k poškozenému	171
10.11.4	Dohoda o vině a trestu a vztah k poškozenému.	171
11.	kapitola – Probační a mediační služba.	173
11.1	Stručný historický pohled	173
11.2	Definování mediace a probace	175
11.2.1	Mediace	175
11.2.2	Probace.	176
11.3	Činnost Probační a mediační služby	178

12. kapitola – Procesní úkony	181
13. kapitola – Zajišťovací úkony v trestním řízení	188
13.1 Historický vývoj zajišťovacích úkonů v trestním právu	188
13.2 Obecně k problematice zajištění osob a věcí	189
13.3 Zajištění osob pro účely trestního řízení.	191
13.3.1 Předvolání	192
13.3.2 Pořádková pokuta.	194
13.3.3 Předvedení.	195
13.4 Zadržení	196
13.4.1 Zadržení obviněného policejním orgánem.	196
13.4.2 Zadržení podezřelého	197
13.4.3 Omezení osobní svobody osoby přistižené při spáchání trestného činu.	198
13.5 Příkaz k zatčení.	199
13.6 Příkaz k zadržení	200
13.7 Vazba	200
13.7.1 Vývoj institutu vazby	201
13.7.2 Účel a podmínky vzetí do vazby.	203
13.7.3 Délka trvání vazby	206
13.7.4 Nejvyšší přípustná doba trvání vazby	208
13.7.5 Vazba po skončení trestního stíhání	211
13.7.6 Rozhodování o vazbě.	212
13.8 Opatření věci důležitých pro trestní řízení.	213
13.8.1 Vydání a odnětí věci.	214
13.8.2 Zajištění peněžních prostředků na účtu u banky.	215
13.8.3 Zajištění zaknihovaných cenných papírů	216
13.8.4 Zajištění nemovitosti, jiné majetkové hodnoty, náhradní hodnoty.	216
13.8.5 Domovní, osobní prohlídka a prohlídka jiných prostor a pozemků	218
13.8.6 Vstup do obydlí, jiných prostor a na pozemek.	220
13.8.7 Provádění důkazů v bytě, obydlí, jiných prostorách a na pozemku	220
13.8.8 Zadržení a otevření zásilek	221
13.8.9 Záměna zásilky a sledování zásilky	221
13.8.10 Odposlech a záznam telekomunikačního provozu	222
14. kapitola – Teorie dokazování	225
14.1 Historie dokazování v českých zemích	225
14.2 Základní pojmy a zásady důkazního práva.	228
14.3 Předmět a rozsah dokazování.	232
14.4 Důkazní prostředek a důkaz v trestním řízení.	234
14.4.1 Důkazní prostředek	234
14.4.2 Dělení důkazů	235

14.5	Průběh dokazování	237
14.5.1	Dokazování v přípravném řízení	238
14.5.2	Řízení před soudem	241
15.	kapitola – Důkazní prostředky	245
15.1	Výpověď obviněného	246
15.2	Výpověď svědka	249
15.2.1	Způsobilost být svědkem a povinnost svědčit	250
15.2.2	Provádění důkazu svědkem.	252
15.2.3	Hodnocení svědecké výpovědi	255
15.3	Odborné vyjádření a znalecký posudek	256
15.3.1	Odborné vyjádření	257
15.3.2	Znalecký posudek	258
15.4	Ohledání	260
15.4.1	Ohledání místa činu	261
15.4.2	Prohlídka těla a jiné podobné úkony	264
15.4.3	Prohlídka a pitva mrtvoly	264
15.4.4	Ohledání věci.	265
15.4.5	Vyšetření duševního stavu.	266
15.5	Zvláštní způsoby dokazování	266
15.5.1	Konfrontace (§ 104a)	267
15.5.2	Rekognice (§ 104b)	267
15.5.3	Vyšetřovací pokus (§ 104c)	269
15.5.4	Prověrka na místě (§ 104e)	269
15.5.5	Rekonstrukce (§ 104d)	269
15.6	Operativně pátrací prostředky	270
16.	kapitola – Rozhodnutí v trestním řízení	272
16.1	Rozsudek	273
16.2	Trestní příkaz	276
16.3	Usnesení.	276
16.4	Rozhodnutí svého druhu.	277
16.4.1	Charakteristika předběžných opatření	278
16.4.2	Druhy předběžných opatření	279
16.5	Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí	281
16.5.1	Právní moc.	281
16.5.2	Vykonatelnost.	283
16.6	Usnášení, vyhotovení, vyhlášení a oznámení rozhodnutí	284
17.	kapitola – Náklady trestního řízení	286
17.1	Povinnost k náhradě nákladů trestního řízení	287
17.2	Náhrada nákladů poškozenému.	287
17.2.1	Rozhodnutí o nákladech řízení.	288

Část 2 – Průběh trestního řízení

18. kapitola – Stadia trestního řízení	291
19. kapitola – Přípravné řízení	297
19.1 Vývoj právní úpravy přípravného řízení	297
19.2 Formy přípravného řízení	304
19.3 Orgány přípravného řízení	305
19.3.1 Postavení státního zástupce a soudu v přípravném řízení	306
19.4 Průběh přípravného řízení	307
19.4.1 Postup před zahájením trestního stíhání	308
19.4.2 Rozhodnutí v etapě před zahájením trestního stíhání	313
19.5 Vyšetřování	314
19.5.1 Formy vyšetřování a rozsah dokazování	318
19.5.2 Skončení vyšetřování	318
19.5.3 Rozhodnutí státního zástupce po skončení vyšetřování	319
19.6 Zkrácené přípravné řízení	322
19.6.1 Rozhodnutí ve zkráceném přípravném řízení	324
19.7 Rozhodnutí v přípravném řízení – rekapitulace	325
20. kapitola – Veřejné a neveřejné zasedání	327
20.1 Veřejné zasedání	327
20.2 Neveřejné zasedání	329
21. kapitola – Předběžné projednání obžaloby	330
21.1 Důvody předběžného projednání obžaloby	330
21.2 Způsob předběžného projednání obžaloby	332
21.3 Rozhodnutí v předběžném projednání obžaloby	332
21.3.1 Způsoby rozhodnutí	332
21.3.2 Forma, obsah rozhodnutí a opravné prostředky	334
21.3.3 Účinky pravomocného rozhodnutí	335
22. kapitola – Hlavní líčení	336
22.1 Příprava hlavního líčení	337
22.2 Průběh hlavního líčení	339
22.2.1 Dokazování	342
22.2.2 Závěr hlavního líčení	345
22.3 Rozhodnutí v hlavním líčení	346
22.3.1 Totožnost skutku	348
22.3.2 Způsoby rozhodnutí soudu v hlavním líčení	351
23. kapitola – Přezkoumání rozhodnutí	354
23.1 Podstata a účel opravného řízení	354
23.2 Druhy opravných prostředků	356
23.3 Principy opravného řízení	357
23.4 Uplatnění principů opravného řízení v opravných prostředcích	361
24. kapitola – Řádné opravné prostředky	364
24.1 Stížnost (§ 141 a nás. TrŘ)	366

24.1.1	Přípustnost stížnosti.	366
24.1.2	Odkladný účinek stížnosti.	367
24.1.3	Osoby oprávněné podat stížnost	367
24.1.4	Lhůta a místo podání stížnosti	369
24.1.5	Vzdání se a zpětvzetí stížnosti	370
24.1.6	Stížnostní důvody.	370
24.1.7	Řízení před orgánem, proti jehož usnesení stížnost směřuje	371
24.1.8	Předložení věci k rozhodnutí nadřízenému orgánu.	372
24.1.9	Rozhodnutí nadřízeného orgánu	372
24.1.10	Rozhodnutí o stížnosti.	373
24.2	Odvolání	375
24.2.1	Přípustnost a účinky odvolání	375
24.2.2	Osoby oprávněné podat odvolání.	376
24.2.3	Lhůta, místo podání odvolání, obsah a důvody odvolání.	377
24.2.4	Vzdání se a zpětvzetí odvolání	378
24.2.5	Řízení u soudu prvního stupně a u odvolacího soudu	378
24.2.6	Rozsah přezkumu napadeného rozsudku	380
24.2.7	Rozhodnutí odvolacího soudu	382
24.2.8	Postup odvolacího soudu po zrušení napadeného rozsudku dle § 258 TrŘ	384
24.2.9	Řízení u soudu prvního stupně po zrušení rozsudku	386
24.3	Odpor.	386
24.3.1	Lhůta a místo podání odporu, vzdání se odporu.	387
24.3.2	Řízení před soudem prvního stupně po podání odporu.	387
25. kapitola – Mimořádné opravné prostředky		388
25.1	Dovolání	388
25.1.1	Podání, obsah, zpětvzetí dovolání a řízení u soudu prvního stupně	389
25.1.2	Řízení u dovolacího soudu a jeho rozhodnutí	392
25.1.3	Nové projednání a rozhodnutí věci	393
25.2	Stížnost pro porušení zákona	395
25.2.1	Řízení u Nejvyššího soudu a rozhodnutí o SPZ.	397
25.2.2	Nové projednání a rozhodnutí věci	399
25.3	Obnova řízení	399
25.3.1	Řízení o návrhu na povolení obnovy.	403
25.3.2	Řízení po povolení obnovy	405
26. kapitola – Odklony a zvláštní způsoby řízení		408
26.1	Úvodní výklady.	408
26.2	Řízení proti uprchlému	413
26.2.1	Podmínky konání řízení proti uprchlému.	413
26.2.2	Rozhodnutí o konání řízení proti uprchlému.	414
26.2.3	Zajištění práv obviněného v řízení proti uprchlému.	415

26.2.4	Postup v řízení poté, co pomínlly důvody pro konání řízení proti uprchlému.	415
26.3	Podmíněné zastavení trestního stíhání (§ 307–308 TrŘ)	416
26.3.1	Podmíněné zastavení trestního stíhání a jeho postavení v rámci odklonů v trestním řízení	416
26.3.2	Podmínky rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání	417
26.3.3	Zkušební doba, přiměřená omezení a přiměřené povinnosti ...	420
26.3.4	Rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání.	421
26.4	Narovnání (§ 309–314 TrŘ)	423
26.4.1	Narovnání a jeho postavení v rámci odklonů v trestním řízení	423
26.4.2	Podmínky schválení narovnání	424
26.4.3	Rozhodnutí o narovnání	427
26.5	Řízení před samosoudcem (§ 314a až 314g).	428
26.5.1	Obecně k řízení před samosoudcem	428
26.5.2	Zvláštnosti řízení před samosoudcem	429
26.5.3	Zjednodušené řízení před samosoudcem	430
26.5.4	Trestní příkaz	431
26.5.5	Odpor proti trestnímu příkazu.	433
26.6	Řízení po zrušení rozhodnutí nálezem Ústavního soudu	435
26.6.1	Postup po doručení zrušujícího nálezu Ústavního soudu	436
26.6.2	Rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení v řízení po zrušení rozhodnutí nálezem Ústavního soudu.	437
26.6.3	Opatření po zrušení vykonávaného rozhodnutí	438
26.7	Řízení o přezkumu příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a příkazu k zjištění údajů o telekomunikačním provozu	438
26.7.1	Ochrana tajemství přepravovaných zpráv.	438
26.7.2	Informační povinnost orgánů činných v trestním řízení	439
26.7.3	Řízení o přezkumu příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a příkazu k zjištění údajů o telekomunikačním provozu.	439
26.8	Dohoda o vině a trestu (§ 314o až 314s).	440
26.8.1	Jednání o dohodě o vině a trestu	443
26.8.2	Obsah dohody o vině a trestu.	444
26.8.3	Skončení jednání o dohodě o vině a trestu	446
26.8.4	Řízení o schválení dohody o vině a trestu před soudem.	446
26.8.5	Rozhodnutí o návrhu na schválení dohody o vině a trestu.	449
26.8.6	Řízení po vrácení věci do přípravného řízení.	451

27. kapitola – Řízení v trestních věcech mladistvých, zvláštnosti řízení ve věcech trestně neodpovědných dětí.	452
27.1 Základní charakteristika	452
27.2 Základní zásady řízení v trestních věcech mladistvých	453
27.3 Specifika trestního řízení ve věcech mladistvých.	455
27.4 Práva mladistvého a jeho zákonného zástupce v trestním řízení	457
27.5 Specifika zajišťovacích úkonů proti mladistvému	458
27.6 Další zvláštnosti řízení proti mladistvému	459
27.7 Zvláštní způsoby řízení proti mladistvým	461
27.8 Zvláštnosti řízení ve věcech trestně neodpovědných dětí.	461
28. kapitola – Řízení proti právníckým osobám	
Základní charakteristika zákona a trestní odpovědnosti právníckých osob	465
28.1 Zvláštnosti řízení proti právnícké osobě	467
28.2 Úkony právnícké osoby a její obhájba.	469
29. kapitola – Vykonávací řízení	472
29.1 Výkon trestů a ochranných opatření	473
29.2 Výkon jednotlivých trestů	476
29.3 Výkon ochranných opatření	480
29.4 Výkon jiných rozhodnutí	481
29.5 Zahlazení odsouzení	482
29.6 Udělení milosti a použití amnestie	482
30. kapitola – Právní styk s cizinou a mezinárodní justiční spolupráce	484
30.1 Zásady mezinárodní justiční spolupráce.	486
30.2 Prameny mezinárodní justiční spolupráce	487
30.3 Vybrané formy mezinárodní justiční spolupráce.	487
30.3.1 Právní pomoc	488
30.3.2 Extradíční (vydávací) řízení	489
30.3.3 Předávání osob mezi členskými státy Evropské unie, evropský zatýkácí rozkaz	492
30.3.4 Předávání a přebírání trestního řízení.	494
30.3.5 Skryté vyšetřování, přeshraniční sledování a pronásledování	495
30.3.6 Příkaz k zadržení	496
Summary	498
Literatura	499
Věcný rejstřík	503